
Assosiasjonsrikt om kunstterapi ved spiseforstyrrelser

ANMELDELSER

ULRIK FREDRIK MALT

Divisjon for klinisk nevrovitenskap, Universitetet i Oslo.

Åse Minde, Ingalill Johnsen, red.

Relasjon, kropp og kunst i psykoterapi

Alltid en annen dør. 206 s., ill. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, 2023. Pris NOK 329

ISBN 978-82-02-74031-3

Denne boken omhandler kliniske erfaringer med bruk av tegning, maling og forming som en supplerende inngang til en person med spiseforstyrrelser indre liv. Første del gir en klassisk psykodynamisk forståelse av spiseforstyrrelser med kliniske eksempler. Avslutningsvis introduseres bruk av kunstuttrykk i en gruppeanalytisk setting, med referanse til blant annet jungiansk psykologi og det kollektive ubevisste.

Andre del handler om hvordan kvinner med spiseforstyrrelser omtaler og opplever kroppen. Det drøftes både med henvisning til Anzieus begrep «hudjeget» og filosofen Merlau-Pointys persepsjonsfenomenologi. Yoga samt anglosaksiske og danske arbeider

om kroppssorientert behandling omtales, men norske bidrag, for eksempel Braatøy, Andel Bulow Hansen og Lillemor Johnsen, er ikke nevnt.

Tredje del, «Kunst», omhandler forholdet mellom kunst og samtalebehandling og gir en oversikt over kunstpsykoterapiens pionerer. Et eget kapittel omtaler bruk av tegning av et tre som metafor og inngangsport til samtaler. Denne delen trekker inn eksempler fra skjønnlitteratur som belyser eksistensielle utfordringer og konflikter i psykoterapi. Boken avsluttes med et leseverdig kapittel om en kvinnes opplevelse av kunst og kunstpsykoterapi.

Boken er ikke en lærebok i kunstpsykoterapi. Effektene av kunstterapi generelt eller ved spiseforstyrrelser spesielt, omtales ikke. Refleksjoner omkring indikasjoner og kontraindikasjoner så vel som mulige bivirkninger, er også utelatt. Den tradisjonelle psykodynamiske forståelse som ligger til grunn for tolkninger og behandlinger, har selvfølgelig også begrensninger som en bestemt teoretisk forståelse på noe så sammensatt og komplisert som kroppen, menneskets indre liv og symbolfortolkning.

En svakhet er at alle kliniske eksempler omhandler kvinner. Som leser savner man en forståelse for at til tross for mange likheter, er det også psykologiske forskjeller mellom menn og kvinner. Det kan diskuteres i hvilken grad det i denne sammenheng er relevant å bruke flere sider på Freuds narsissisme og hans dagesvise beundring av Michelangelos Moses-statue. Det er også en tendens til gjentakelser av samme tema i ulike kapitler. Kapitlene leses derfor best separat, og start med å lese del 3.

Men til tross for disse svakheter vil alle leger som er interessert i psykodynamisk forståelse av psykiske lidelser og kunst, kunne ha glede av å lese denne boken.

Publisert: 26. juni 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0258

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 12. juli 2026.